

NOTĂ: Versiunea în limba originală a acestei pagini [es](#) a fost modificată recent. Versiunea lingvistică pe care o consultați acum este în lucru la traducătorii noștri.

engleză

Pagina este deja disponibilă în următoarele limbi: [en](#).

Swipe to change

Succesiunile

Spania

Această fișă informativă a fost realizată în colaborare cu [Consiliul Notariatelor din UE \(CNUE\)](#).

1 Cum se redactează dispoziția pentru cauză de moarte (testament, testament conjunctiv, pact asupra unei succesiuni viitoare)?

Spania are șapte sisteme juridice distincte în materie de drept succesoral. Acestea sunt direct aplicabile rezidenților străini din fiecare teritoriu care dispune de o legislație proprie. În cazul cetățenilor spanioli trebuie să se aplice criteriul cetățeniei regionale (legătura cu fiecare jurisdicție teritorială conform normelor juridice spaniole) – articolul 36 din Regulamentul (UE) nr. 650/2012 din 4 iulie 2012.

În ceea ce privește dispozițiile testamentare, trebuie făcută o distincție între normele de drept civil comun, astfel cum sunt prevăzute în Codul civil din 1889, modificat de mai multe ori, în special după publicarea Constituției spaniole din 1978, și reglementarea acestora în temeiul legilor locale sau speciale (*derechos forales o especiales*) ale acelor comunități autonome cu competențe în materie de drept civil (Galicia, Țara Bascilor, Navarra, Aragon, Catalonia și Insulele Baleare).

Conform dreptului civil comun, testamentul reprezintă titlul de succesiune, având în vedere că, în general, pactul asupra unei succesiuni viitoare sau testamentul conjunctiv nu este acceptat. Testamentul poate fi:

- deschis: adică se întocmește în fața unui notar, care îl redactează și îl înscrie în registrele notariale. Acesta este modul obișnuit de a se întocmi un testament;
- închis: adică se întocmește în fața unui notar fără ca acesta să cunoască conținutul dispozițiilor testamentare. Această formă este ieșită din uz;
- olograf: adică este scris de mână de către testator, semnat și datat. Acest tip de testament nu este utilizat foarte des.

Dreptul civil comun al Spaniei poate fi consultat pe site-ul Monitorului Oficial de stat (*Boletín Oficial del Estado*) (<https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1889-4763>).

Traduceri ale acestui text în engleză și franceză sunt disponibile la adresa:

<https://www.mjusticia.gob.es/es/areas-tematicas/documentacion-publicaciones/publicaciones/traduccion-derecho-espanol>

Legile locale sau speciale prevăd norme proprii privind testamentele în fiecare dintre jurisdicțiile teritoriale unde se aplică, recunoscându-se concepte diferite și specifice în fiecare dintre acestea. Unele recunosc testamentul conjunctiv și pactul asupra unei succesiuni viitoare.

Textul fiecărui regulament specific pentru legi locale sau speciale este disponibil la adresa: https://www.boe.es/biblioteca_juridica/index.php?tipo=C

2 Ar trebui ca dispoziția să fie înregistrată și, dacă da, în ce mod?

Testamentele întocmite în fața unui notar trebuie înregistrate de către acesta în Registrul general de succesiuni (*Registro General de Actos de Última Voluntad*) care aparține de Ministerul Justiției. În cazul în care există un testament, acest registru va indica data celui mai recent testament, testamentele anterioare și registrul notarial oficial în care a fost inclus respectivul testament. Camerele notariale (*Colegios Notariales*) pot furniza informații actualizate cu privire la notarul sau arhiva unde poate fi găsit testamentul în cazul în care notarul care a primit testamentul și-a încetat activitatea (<https://www.notariado.org>).

Acest registru nu este accesibil publicului. Acesta poate fi consultat doar de persoanele care pot demonstra că au un interes legitim în ceea ce privește succesiunea după decesul testatorului și, în cursul vieții sale, de testator, de un reprezentant special al acestuia sau pe baza unui ordin judecătoresc în cazul unei incapacități.

3 Există restricții asupra libertății de a dispune pentru cauză de moarte (rezervă succesorală, de exemplu)?

Dreptul comun spaniol rezervă o parte din moștenire, sau mai degrabă din activele pe care aceasta le implică, pentru anumite rude sub forma unei rezerve succesorală după includerea valorii legatelor făcute de testator, inclusiv *inter vivos*, și după deducerea datoriilor. Conform Codului civil, „rezerva succesorală reprezintă cota-parte din bunuri de care testatorul nu poate dispune întrucât aceasta este rezervată prin lege anumitor moștenitori denumiți «moștenitori rezervatari»”.

Moștenitorii rezervatari sunt:

Copiii și descendenții, în ceea ce privește părinții și ascendenții acestora.

În lipsa celor de mai sus, părinții și ascendenții, în ceea ce privește copiii și descendenții lor.

Soțul supraviețuitor sau soția supraviețuitoare în forma prevăzută de lege.

Rezerva succesorală a copiilor și descendenților este constituită din două treimi din patrimoniul succesoral al tatălui și al mamei. Cu toate acestea, aceștia din urmă pot dispune de una dintre cele două treimi care constituie rezerva succesorală pentru a crește valoarea moștenirii copiilor sau descendenților lor. Treimea rămasă va putea fi împărțită în mod liber. Aceasta se caracterizează prin atribuirea unui drept asupra întregului patrimoniu succesoral, întrucât este în general *pars bonorum*, cu câteva excepții.

Rezerva succesorală a ascendenților constă în jumătate din moștenirea tatălui și a mamei, cu excepția cazului în care și soțul deține o cotă, caz în care rezerva succesorală constă într-o treime.

Rezerva succesorală alocată soților care nu sunt separați legal constă în uzufructul a două treimi din activele patrimoniului succesoral în lipsa ascendenților și descendenților. Dacă există descendenți, aceasta constă în uzufructul uneia dintre cele două treimi care corespund descendenților. Dacă există doar ascendenți, aceasta constă în uzufructul jumătății, pe care moștenitorii îl pot deconta în numerar.

Drepturile locale sau speciale conțin diferite norme de stabilire a unor dispoziții specifice în materie de rezerve succesoriale. Fiecare dintre aceste norme trebuie examinate pentru a determina aspectele specifice reglementate în fiecare din aceste jurisdicții teritoriale, care variază de la rezerva succesorală *pars bonorum* la *pars valorum* care implică un drept la o cotă din valoarea proprietății, care este plătită în numerar și este un simplu drept de credit, de exemplu în Catalonia, și chiar o rezervă simbolică, de exemplu în Navarra, care necesită pur și simplu o formulare rituală în testamentul testatorului obligat să plătească.

4 În cazul în care nu există o dispoziție pentru cauză de moarte, cine moștenește și în ce proporție?

Din nou, ar trebui să se aibă în vedere că Spania are șapte sisteme succesoriale. În dreptul civil comun, dacă nu există moștenitori îndreptățiți în temeiul testamentului, legea distribuie patrimoniul succesoral în următoarea ordine de prioritate: 1. descendenți; 2. ascendenți (în ambele cazuri soțul/soția deține dreptul de uzufruct asupra unei treimi sau, respectiv, unei jumătăți din patrimoniul succesoral); 3. soții care nu sunt separați legal; 4. rudele de gradul IV (verii primari); 5. statul.

Drepturile locale conțin dispoziții specifice în materie. Pe lângă posibilitatea moștenirii de către rude, drepturile locale recunosc posibilitatea moștenirii pentru comunitatea autonomă de pe teritoriul testatorului și chiar pentru o anumită instituție, în forma și în termenii prevăzuți de normele care reglementează acest aspect.

5 Care este autoritatea competentă:

5.1 În materie de succesiune?

În lipsa dispoziției privind bunurile pentru cauză de moarte, notarii au autoritatea de a stabili părțile îndreptățite să moștenească averea prin lege (declarație de succesiune).

Dacă oricare dintre părțile în cauză contestă calitatea de moștenitori, activele care formează moștenirea sau împărțirea moștenirii, litigiul va fi soluționat de instanțele judecătorești în cadrul procedurilor legale corespunzătoare.

5.2 să primească o declarație de renunțare sau de acceptare a unei succesiuni?

Ca regulă generală, acceptarea unei moșteniri sau renunțarea la aceasta se realizează în fața notarului. Deși acceptarea expresă poate fi făcută și printr-un înscris sub semnătură privată, în cazul unei devoluțiuni și în scop probatoriu va fi necesar un înscris notarial în formă autentică. Acest lucru se realizează fără a aduce atingere posibilei intervenții a unui consul sau a unui funcționar diplomatic spaniol autorizat să îndeplinească funcții notariale.

Acceptarea poate fi și implicită (oferită prin intermediul unor instrumente care implică în mod necesar disponibilitatea de a accepta sau pe care numai persoanele cu calitate de moștenitor au dreptul să le utilizeze).

Orice persoană care poate stabili că are interes în renunțarea la calitatea de moștenitor sau la acceptarea succesiunii îl poate însărcina pe notar să-l informeze pe moștenitor că are la dispoziție 30 de zile calendaristice pentru a accepta sau renunța la succesiune.

Dacă moștenitorul renunță la succesiune în defavoarea creditorilor săi, creditorii pot solicita judecătorului să îi autorizeze să o accepte în numele moștenitorului pentru a acoperi suma datorată.

Acceptarea parțială sau condiționată nu este permisă. Moștenitorul poate, totuși, să accepte succesiunea, dar nu și nu legatul, sau invers.

5.3 să primească o declarație de renunțare sau de acceptare a unui legat?

Aceeași autoritate ca și în cazul succesiunii, așa cum se descrie în secțiunea de mai sus.

Cu toate acestea, ca o excepție de la interdicția privind acceptarea parțială, dacă există diverse legate care nu necesită plata unei contraprestații pentru a le primi (sau dacă toate moștenirile necesită o astfel de contraprestație), un legatar poate să le accepte sau să renunțe la ele individual. Un legatar nu are voie să renunțe la acelea care necesită contraprestație și să le accepte pe acelea care nu necesită o contraprestație.

5.4 să primească o declarație de renunțare sau de acceptare a unei rezerve succesoriale?

Nu se poate accepta sau renunța la rezerva succesorală, ca atare, ci aceasta se primește prin intermediul unei devoluțiuni succesoriale, cu excepția cazului în care există o acțiune judiciară al cărei scop este de a se dispune plata unei sume sau a unor bunuri care vor greva asupra moștenirii.

Codul civil permite unui legatar să renunțe la succesiune și să accepte îmbunătățirea moștenirii (care este una dintre cele două treimi din rezerva succesorală a descendenților).

6 Scurtă descriere a procedurii de soluționare a unei succesiuni în temeiul legislației naționale, inclusiv pentru lichidarea patrimoniului succesoral și pentru partajul bunurilor (trebuie furnizate și informații din care să reiasă dacă procedura de succesiune este deschisă de o instanță sau de altă autoritate competentă din proprie inițiativă)

Dacă există testament și testatorul a numit un executor, acesta din urmă va avea autoritatea să achite cheltuielile de înmormântare și orice legate, să păstreze proprietatea în stare bună, să apere valabilitatea testamentului și să asigure executarea acestuia.

Dacă este desemnat un auditor (*contador-partidor*), această persoană va fi responsabilă pentru împărțirea moștenirii. Auditorul poate fi numit de testator, de moștenitori de comun acord, de grefier (*secretario judicial*) sau de notar conform dispozițiilor moștenitorilor și legatarilor în ceea ce privește o proporție de 50 % din activele patrimoniului succesoral.

În lipsa unui auditor sau în cazul împărțirii de către testator, moștenitorii pot distribui patrimoniul între ei, după cum consideră potrivit.

În practică, în ambele cazuri, împărțirea moștenirii și devoluțiunea se efectuează în fața notarului în scopuri probatorii și pentru înregistrarea drepturilor.

În cazul în care nu a fost numit un auditor și un moștenitor solicită acest lucru, împărțirea poate fi executată de instanțe. Instanțele desemnează un expert pentru evaluarea proprietății și un auditor pentru împărțirea moștenirii. De asemenea, dacă se solicită, numirea unui administrator și inventarierea bunurilor de către instanțe pot fi, de asemenea, convenite în prealabil. Diviziunile făcute de auditor (cu orice modificări pe care judecătorul le poate face dacă un moștenitor se opune acestora) se înregistrează în evidențele notariale.

7 Cum și când devine cineva moștenitor sau legatar?

Persoanele îndreptățite la o moștenire sau un legat de drept sau prin dispoziție pentru cauză de moarte devin moștenitori sau legatari la acceptarea succesiunii sau a legatului (a se vedea secțiunea 5.2). Efectele acceptării se aplică retroactiv din momentul decesului testatorului.

8 Preiau moștenitorii datoriile defunctului și, dacă da, în ce condiții?

În cazul acceptării pure și simple sau al acceptării care nu este sub beneficiu de inventar, moștenitorul răspunde de toate datoriile succesiunii, a căror plată ar putea implica nu numai bunurile moștenite, ci și bunurile proprii ale moștenitorului.

În cazul acceptării moștenirii sub beneficiu de inventar, moștenitorul este obligat să plătească datoriile și celelalte obligații fiscale ale succesiunii doar până la concurența valorii bunurilor succesoriale.

9 Ce documente și/sau informații sunt necesare de obicei pentru înregistrarea bunurilor imobile?

Deținerea calității de moștenitor sau legatar nu are ca rezultat, în general, înscrierea în Cartea Funciară (*Registro de la Propiedad*) a dreptului la o proprietate imobiliară specifică, deoarece această calitate nu conferă un drept real asupra unei proprietăți specifice. Cel mult, poate rezulta într-o înscriere provizorie. Moștenitorii au un drept proporțional asupra întregului patrimoniu succesoral. Legatarii au dreptul personal de a cere ca moștenitorii să le transfere orice proprietate lăsată lor prin legat. Transferul efectiv de drepturi necesită acceptarea succesiunii sau a moștenirii și acordarea unei proprietăți specifice. Numai în anumite cazuri (cum ar fi cel al moștenitorului unic, al proprietății exclusive sau al legatarului autorizat să intre în posesia exclusivă) este posibilă renunțarea la împărțirea și transmiterea patrimoniului succesoral.

Pentru a înregistra bunurile imobile, este necesar fie un act public de acceptare a succesiunii și a devoluțiunii (întocmită în fața unui notar), fie o hotărâre judecătorească. Acest act trebuie să includă sau să fie însoțit, ca documente complementare, de titlul de succesiune (testament, certificat de moștenitor, pact, în cazul în care acesta este acceptat), certificatul complet de deces și certificatul emis de Registrul general al actelor de ultimă voință. Plata impozitelor pe transferul bunurilor prin moștenire este, de asemenea, necesară.

9.1 Este numirea unui administrator obligatorie sau obligatorie la cerere? Dacă ea este obligatorie sau obligatorie la cerere, ce demersuri trebuie efectuate?

Numirea unui administrator (*administrador*) nu este necesară conform legislației spaniole; cu toate acestea, o astfel de numire poate fi convenită în procesul de împărțire a moștenirii, în anumite circumstanțe.

9.2 Cine este îndrituit să execute dispoziția pentru cauză de moarte lăsată de defunct și/sau să administreze patrimoniul succesoral?

În cazul în care în testament a fost numit un executor testamentar (*albacea*) (conform dreptului comun), acesta va administra patrimoniul succesoral (a se vedea Secțiunea 6).

De asemenea, testatorul poate să numească, în testament, un auditor pentru bunurile imobile, care va evalua și va împărți bunurile succesoriale.

În general, pot fi numite trei persoane – executorul testamentar, auditorul și administratorul – toate având competențe administrative care pot fi modificate de testator sau de judecător și, în anumite cazuri, de moștenitorii înșiși.

9.3 Ce competențe are un administrator?

Principalele funcții ale administratorului patrimoniului succesoral sunt:

reprezentarea patrimoniului succesoral,

prezentarea periodică a conturilor,

conservarea patrimoniului succesoral și înfăptuirea oricărui alt act de administrare care ar putea fi considerat necesar.

10 Ce documente sunt eliberate de obicei, în temeiul legislației naționale, în cursul sau la finalul unei cauze de succesiune pentru atestarea statutului și a drepturilor beneficiarilor? Au aceste documente efecte probatorii specifice?

Certificatul de moștenitor în cazul succesiunii ab intestat este un instrument notarial care dovedește calitatea moștenitorilor legali și rezerva lor corespunzătoare.

Actul public de acceptare și partaj (și de transfer al legatelor, după caz) întocmit în fața unui notar și prin acord între părțile în cauză atribuie drept de proprietate asupra unor active specifice ale patrimoniului succesoral.

În cazul în care succesiunea se realizează în fața unei instanțe, hotărârea judecătorească privind partajul (prin care se soluționează eventualele chestiuni litigioase, dacă este cazul) va constitui un titlu suficient și trebuie oficializată în fața unui notar, astfel cum prevede legea.

Această pagină face parte din portalul [Europa ta](#).

Ne-am bucura să primim [feedbackul](#) dumneavoastră cu privire la utilitatea informațiilor furnizate.

This webpage is part of an EU quality network

Ultima actualizare: 16/04/2024

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.